

Warszawa, dnia 28 kwietnia 2023 r.

Poz. 814

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia 26 kwietnia 2023 r.

**w sprawie ustanowienia Odznaki Honorowej za Zasługi dla Polonii i Polaków za Granicą, ustalenia jej wzoru,
zasad i trybu nadawania oraz noszenia**

Na podstawie art. 4 ust. 2 i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 1978 r. o odznakach i mundurach (Dz. U. z 2023 r. poz. 76) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Ustanawia się Odznakę Honorową za Zasługi dla Polonii i Polaków za Granicą, zwaną dalej „odznaką”.

2. Odznaka jest zaszczytnym honorowym wyróżnieniem i może być nadawana obywatelom polskim, cudzoziemcom oraz krajowym i zagranicznym osobom prawnym lub jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej za szczególne zasługi w zakresie:

- 1) umacniania polskiej tożsamości narodowej oraz wiedzy o Polsce wśród Polonii i Polaków za granicą;
- 2) rozwijania nauczania języka polskiego i w języku polskim dzieci i młodzieży polonijnej;
- 3) wspierania środowisk polonijnych w działaniach na rzecz szerzenia wiedzy oraz dobrego imienia Polski w kraju zamieszkania;
- 4) aktywizacji środowisk polonijnych na rzecz budowania propolskiego lobby za granicą;
- 5) aktywizacji środowisk polonijnych na rzecz ochrony oraz popularyzacji polskiego dziedzictwa kulturowego za granicą;
- 6) umacniania więzi społeczności polonijnej i polskiej z Ojczyzną.

§ 2. 1. Odznakę nadaje Prezes Rady Ministrów z własnej inicjatywy lub na wniosek:

- 1) Pełnomocnika Rządu do spraw Polonii i Polaków za Granicą;
- 2) posła lub senatora;
- 3) ministra lub kierownika urzędu centralnego;
- 4) kierownika placówki zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej.

2. O zasadności nadania odznaki rozstrzyga Prezes Rady Ministrów.

§ 3. 1. Wniosek o nadanie odznaki zawiera:

- 1) w przypadku osoby fizycznej przedstawionej do wyróżnienia:
 - a) tytuł Pan/Pani,
 - b) nazwisko,
 - c) imię (imiona),

- d) imię ojca,
 - e) obywatelstwo,
 - f) narodowość,
 - g) datę i miejsce urodzenia,
 - h) adres zamieszkania,
 - i) rodzaj, numer i nazwę wystawcy dokumentu tożsamości;
- 2) w przypadku krajowej i zagranicznej osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej przedstawionej do wyróżnienia:
 - a) nazwę,
 - b) siedzibę,
 - c) datę utworzenia,
 - d) charakter działalności;
 - 3) uzasadnienie nadania odznaki, ze szczególnym uwzględnieniem zasług;
 - 4) oznaczenie wnioskodawcy, jego podpis oraz datę sporządzenia wniosku;
 - 5) nazwisko, imię, telefon, adres e-mail osoby do kontaktu w sprawach związanych z wnioskiem;
 - 6) znak wniosku;
 - 7) opinię placówki zagranicznej właściwej dla miejsca prowadzenia działalności przez osobę fizyczną, krajową lub zagraniczną osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej przedstawioną do wyróżnienia.

2. Wniosek przedstawia się Prezesowi Rady Ministrów co najmniej na trzy miesiące przed planowanym terminem wręczenia odznaki.

3. Prezes Rady Ministrów występuje, za pośrednictwem Ministra Spraw Zagranicznych, do właściwej dla miejsca prowadzenia działalności placówki zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej o wydanie opinii.

4. W terminie 14 dni od dnia wystąpienia Minister Spraw Zagranicznych przekazuje opinię, o której mowa w ust. 3, na adres do doręczeń elektronicznych Prezesa Rady Ministrów.

5. Do wniosków składanych przez Pełnomocnika Rządu do spraw Polonii i Polaków za Granicą nie stosuje się przepisów ust. 2–4.

6. Wniosek składa się w postaci elektronicznej z wykorzystaniem formularza elektronicznego udostępnionego na stronie podmiotowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz na stronie Pełnomocnika Rządu do spraw Polonii i Polaków za Granicą. Wniosek opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym i przekazuje na adres do doręczeń elektronicznych Prezesa Rady Ministrów.

7. Wniosek niespełniający warunku, o którym mowa w ust. 2, lub wymagań określonych w ust. 6, złożony niezgodnie z wzorem, o którym mowa w ust. 9, albo niekompletny nie podlega rozpatrzeniu. Prezes Rady Ministrów może zdecydować o rozpatrzeniu wniosku niespełniającego warunku, o którym mowa w ust. 2.

8. Informacja o negatywnym rozpatrzeniu wniosku albo o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia z przyczyn, o których mowa w ust. 7, jest przekazywana do wnioskodawcy w terminie do trzech miesięcy od dnia złożenia wniosku.

9. Wzór wniosku określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 4. 1. Odznakę stanowi medal o kształcie nieregularnym sugerującym kontury Polski, szerokości 38 mm i wysokości 37 mm, srebrzony i oksydowany, z wrzecionowatym uszkiem i kółkiem do zawieszenia. Strona licowa z zarysem kwiatów dwóch róż pokrytych emalią, z lewej białą, z prawej czerwoną przejrzystą, z fragmentem łądyżek u dołu, z nałożonym pośrodku srebrzonym wizerunkiem orła ustalonym dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. Róże wyrażają wdzięczność, szacunek i pamięć. Strona odwrotna bez emalii tylko z zarysem róż, z gładkim środkiem, z widniejącym na nim czterowierszowym, wypukłym napisem majuskułowym: „ZASŁUŻONY / DLA POLONII / I POLAKÓW / ZA GRANICĄ”.

2. Medal zawieszony jest na karmazynowej wstążce z rysu szerokości 37 mm, z białym paskiem szerokości 9 mm pośrodku oraz symbolizującymi Polaków i Polonię podwójnymi srebrnymi prążkami szerokości 2 mm każdy, umieszczonymi po brzegach w odstępnie 2 mm od siebie.

3. Miniatura odznaki ma średnicę 19 mm, materiałem i sposobem wykonania przedstawia licową stronę odznaki.

4. Wzór odznaki, miniatury i wstążeczki określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 5. 1. Odznakę wraz z dyplomem stwierdzającym jej nadanie wręcza Prezes Rady Ministrów, Pełnomocnik Rządu do spraw Polonii i Polaków za Granicą, upoważniony kierownik placówki zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej albo inna osoba upoważniona przez Prezesa Rady Ministrów.

2. Odznakę wraz z dyplomem wręcza się w okolicznościach zapewniających uroczysty charakter wręczenia, w szczególności w ramach obchodów Dnia Polonii i Polaków za Granicą.

3. Wręczenie odznaki wraz z dyplomem następuje w terminie określonym przez Prezesa Rady Ministrów lub osobę przez niego upoważnioną.

4. W przypadku osoby fizycznej, która nie może odebrać odznaki, odznakę wraz z dyplomem odbiera członek najbliższej rodziny osoby wyróżnionej albo inna osoba pisemnie upoważniona przez osobę wyróżnioną.

5. Wzór dyplomu określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 6. Odznakę nosi się na lewej stronie piersi, po orderach i odznaczeniach państwowych, a miniaturę – wpiętą w lewą kłapę kołnierza na ubiorze z kołnierzem wykładanym albo na tej samej wysokości.

§ 7. 1. Odznaka może być nadana tylko raz.

2. W przypadku osoby fizycznej odznaka może być nadana także pośmiertnie.

§ 8. 1. Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów prowadzi ewidencję osób wyróżnionych odznaką.

2. Ewidencja obejmuje datę nadania odznaki oraz następujące dane:

- 1) w przypadku osób fizycznych:
 - a) imię (imiona),
 - b) nazwisko,
 - c) państwo zamieszkania;
- 2) w przypadku krajowych i zagranicznych osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej:
 - a) nazwę,
 - b) siedzibę,
 - c) datę utworzenia.

§ 9. W razie utraty albo zniszczenia odznaki, jej miniatury lub dyplomu stwierdzającego jej nadanie wydaje się wtórny egzemplarz, odpowiednio: odznaki, miniatury lub dyplomu, za zwrotem kosztów ich wytworzenia.

§ 10. Koszty związane z nadawaniem odznaki, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w § 9, są pokrywane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *M. Morawiecki*

Załączniki do rozporządzenia Rady Ministrów
z dnia 26 kwietnia 2023 r. (Dz. U. poz. 814)

Załącznik nr 1

WZÓR WNIOSKU O NADANIE ODZNAKI HONOROWEJ
ZA ZASŁUGI DLA POLONII I POLAKÓW ZA GRANICĄ

**INSTRUKCJA: CZĘŚĆ A lub CZĘŚĆ B wypełnia wnioskodawca. CZĘŚĆ C wypełnia
Minister Spraw Zagranicznych w oparciu o opinię właściwej placówki zagranicznej
(jeżeli dotyczy)**

..... (wnioskodawca)	
WNIOSEK o nadanie Odznaki Honorowej za Zasługi dla Polonii i Polaków za Granicą	Znak wniosku /.....

CZĘŚĆ A. Należy wypełnić w przypadku, gdy wniosek dotyczy osoby fizycznej

1. Tytuł (należy zostawić właściwy zwrot) Pan/Pani	2. Nazwisko (należy wypełnić drukowanymi literami)
3. Imię (imiona) (należy wypełnić drukowanymi literami)	4. Imię ojca (należy wypełnić drukowanymi literami)
5. Obywatelstwo	6. Narodowość

7. Data (dzień, miesiąc, rok) i miejsce urodzenia	8. Adres zamieszkania
9. Dokument tożsamości (rodzaj, numer, nazwa wystawcy dokumentu)	
10. Uzasadnienie nadania odznaki	
11. Wnoszę o nadanie Odznaki Honorowej za Zasługi dla Polonii i Polaków za Granicą <p style="text-align: center;">-----</p> <p style="text-align: center;">(data)</p> <p style="text-align: center;">-----</p> <p style="text-align: center;">(podpis)</p>	
12. Dane osoby do kontaktu w sprawach związanych z wnioskiem (nazwisko, imię, telefon, adres e-mail)	
Koniec części A	

CZĘŚĆ B. Należy wypełnić w przypadku, gdy wniosek jest składany dla krajowej lub zagranicznej osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej

1. Nazwa	2. Siedziba
3. Data utworzenia	4. Charakter działalności
5. Uzasadnienie nadania odznaki	
6. Wnoszę o nadanie Odznaki Honorowej za Zasługi dla Polonii i Polaków za Granicą	
----- (data)	----- (podpis)
7. Dane osoby do kontaktu w sprawach związanych z wnioskiem (nazwisko, imię, telefon, adres e-mail)	
Koniec części B	

CZĘŚĆ C. Wypełnia Minister Spraw Zagranicznych

Opinia placówki zagranicznej właściwej dla miejsca prowadzenia działalności przez osobę fizyczną, krajową lub zagraniczną osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej przedstawioną do wyróżnienia

Koniec części C

WZÓR ODZNAKI HONOROWEJ ZA ZASŁUGI DLA POŁONII I POLAKÓW ZA GRANICĄ

AWERS

STRONA ODWROTNA

MINIATURA

WSTĄŻECZKA

DYPLOM

Odznaki Honorowej za Zasługi
dla Polonii i Polaków za Granicą

W uznaniu szczególnych zasług w zakresie
umacniania polskiej tożsamości narodowej za granicą

nadaję

.....

Odznakę Honorową
za Zasługi dla Polonii i Polaków za Granicą

PREZES RADY MINISTRÓW

/podpis/

/pieczęć sucha/

miejsowość, data